

MHMP09HWRI I

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍŠTĚ
V PRAZE

Magistrát hl. m. Prahy
Odbor památkové péče

Číslo jednací: MHMP

DORUČENO 23. 6. 2022

Pročet listů dokumentu: 47
 Pročet listových příloh: 4
 Pročet a druhá řada jednání příloh: 11

Přílohy: 11

Magistrát hlavního města Prahy
 Odbor památkové péče
 Oddělení státní správy památkové péče
 Ing. G. Tomasoni
 Jungmannova 35/29
 P. O. BOX 800
 111 21 Praha 1

Váš dopis č. / sp. zn.: MHMP 1004727/2022 / S-MHMP 979752/2022
 Ze dne / doručeno dne: 2. 6. 2020 / 3. 6. 2020
 Naše č.: NPÚ-311/46505/2022
 Vyřizuje / linka: Dryková / 254
 Spisový znak: 820.2

Praha 22. 6. 2022

Čp. 2419, Vinohrady, Bořivojova 21, Praha 3, památková zóna Vinohrady, Žižkov, Vršovice

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

K. ú. Vinohrady, čp. 2419, Bořivojova 21, Praha 3 – stavební úpravy objektu.

Přílohy žádosti:

Dokumentace pro provedení stavby (RDHT architekti, Blanická 25, Praha 2, [redacted])

Popis zamýšlených prací:

Předmětem předložené dokumentace je návrh plnění podmínek stanovených OPP MHMP k předchozí dokumentaci závazným stanoviskem S-MHMP 1401976096/2020 ze dne 10. 6. 2020 (NPÚ ÚOP PR doručeno dne 15. 6. 2022). Návrh předpokládá:

- nové doplnění stupňů schodiště (podm. 3.):
 - doplnění ramen schodiště: železobetonová ramena schodiště s přípravou pro povrchovou úpravu, povrch: modelované terazzo dle původního schodiště,
 - ozdobná výplň zábradlí: z poškozených výplní vytvořena forma pro odlití nových kusů, 1 - dekorativní sloupek zábradlí schodiště (kopie originálu - litinový odlitek), dekorativní sloupek nároží zábradlí schodiště (kopie originálu mosazný odlitek), počet nových sloupků 43 ks (s prověřením možné repase stávajících sloupků bouraného zábradlí mezi 3. - 4. NP,
 - dřevěné madlo (kotveno zespodu k ocelovému profilu), barva černá (lesk), ocelový profil madla schodiště,
 - omítka opatřena umyvateľným nátěrem v RAL (konkrétní výběr odstínu nátěru obkladu bude odsouhlasen na základě vzorků po dohodě s OPP a AD);

- distanční rámeček okna TGI-W 16 (podm.6):
 - probarvení základní vzorník RAL 9016, barevnost oken (podm. 5) - neuvедena;
- doplnění zábradlí dvůr (podm. 8)
 - výplň zábradlí tyčová ocel Ø 15 mm, kotveno z horní hrany (šedá žárový pozink),
 - dlažba režná 300x300 mm, na terčích (terakotová barevnost),
 - madlo zábradlí pásová ocel 40 x 10 mm (šedá - žárový pozink),
 - čelo balkónu – profil z pásové oceli tvar L270 x 58 mm tl. 8 mm (šedá – žárový pozink);
- bosáž uliční fasáda (podm. č. 11):
 - sokl: nová profilace – pemrlovaná teraco,
 - doplněna bosáž parteru do úrovně kordónové římsy nad parterem – nová profilace, vápenná štuková omítka,
 - nad kordónovou římsou: stávající profilace;
- nové barevné řešení fasády (podm. 12):
 - tištěné foto: aktuální stav po odstranění druhé vrstvy – sonda 500 x 500 mm, popis vrstev neuvеden, specifikace zjištěného odstínu neuvеdena (zjištěný odstín se vzorníkem neporovnan)
 - navrhovaný stav fasády RAL 0085 00 (Shadow white) – barevné provedení se vybere na základě schůzky OPP dle příslušných vzorků na fasádě;
- nová skládaná krytina (podm. 13):
 - Tondach Bobrovka 18 x 38 kulatý řez, cihlově červená (výtisk foto),
 - oplechování parapetů a svodů – vzorník Prefa č. 04 cihlově červená (výtisk foto),
- oplechování vikýře (podm. 14):
 - oplechování střechy – vzorník Prefa č. 04 P10 cihlově červená (výtisk foto).

Charakteristika objektu a území:

Řadový původně dvoupatrový historizující činžovní dům, postavený roku 1887, je součástí městské památkové zóny Vinohrady, Žižkov, Vršovice.

Jednoduchá pětiosá, později zjednodušená uliční fasáda je členěna šambránami, podokenními a patrovými římsami. Ve 2. patře (3. NP) přibližně v úrovni nadpraží oken je přes celou šířku fasády dochován štukový vlys. Fasáda je ukončená konzolovitě vyloženou profilovanou korunní římsou.

Dvorní fasáda je hladká, členěná vertikálou schodišťových balkónů přístupných původními balkónovými stěnami s dveřmi. Ve veřejném interiéru jsou z původních prvků dochované vstupní dveře do domu s dvoukřídlovým proskleným nadsvětlákem, klenby, schodiště vestibulu, hlavní dvouramenné schodiště s kovovým ornamentálním zábradlím a dřevěné prosklené balkónové stěny. Dochovány jsou rovněž jedny původní jednokřídlé kazetové dveře s profilovanou obložkovou zárubní. Ve dvoře se nachází dvě drobné jednopodlažní dvorní stavby.

Uliční fasáda spolu se střechem je pohledově exponovaná v panoramatických pohledech na Žižkovo náměstí v souvislosti s čp. 1300, kulturní památkou r. č. ÚSKP 106084, dvorní část střechy se uplatňuje v pohledech ze Žižkovské televizní věže.

Objekt je součástí městské památkové zóny Vinohrady, Žižkov, Vršovice. Předmětem ochrany ve smyslu čl. 3, písmene b) a d) vyhlášky hl. m. Prahy č. 10/1993 Sb., o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany, je v tomto případě charakter, architektura objektu a jeho exteriér, veřejný interiéru včetně řemeslných a uměleckořemeslných prvků a panorama památkových zón v blízkých pohledech.

Dle čl. 4 uvedené vyhlášky, stanovujícího podmínky pro stavební a další činnost, písm. b) využití prostorů, ploch a staveb musí být v souladu s jejich charakterem, architekturou, kulturní hodnotou, kapacitními a technickými možnostmi, dle písm. c) úpravy prostorů a staveb musí směřovat k jejich estetickému, funkčnímu, technickému, kulturnímu a společenskému zhodnocení s ohledem na charakter památkových zón. Tyto podmínky je nutno chápat kumulativně, neboť trvanlivost, užitečnost a krásu v architektuře nelze vzájemně oddělovat.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Památková hodnota objektu spočívá v jeho sourodém začlenění do urbanistické struktury, prostorové a hmotové skladby historického urbanistického celku, vzniklého na konci 19. století a zároveň v dochovaném architektonickém ztvárnění exteriérů a komponentů veřejnosti přístupných vnitřních prostor, dokumentujícím výtvarné cítění a řemeslné dovednosti své doby. Objekt svým výrazovým pojetím dokumentuje historický vývoj městské zástavby v příslušném časovém úseku a slohovém období a je součástí architektonického řešení dané lokality.

Střeška je nedílnou součástí architektonické kompozice objektu (pokračování a zakončení fasád s charakteristickými stylovými prvky a detaily).

Nedílnou součástí hodnoty objektu jsou i dochované prvky fasád a veřejného interiéru. Tyto prvky tvoří jeden stylový celek s fasádou/veřejným interiérem, podílejí se na jeho charakteru, architektonickém výrazu, jednoznačně určují dobu realizace domu a mají hodnotu historického dokumentu dokládající technickou i výtvarnou úroveň řemesel své doby.

Dosavadní stav projednání:

Ve věci půdní vestavby, nástavby a přístavby výtahu vydal NPÚ ÚOP PR k dokumentaci pro územní řízení odborné vyjádření čj. NPÚ-311/1601/2018 ze dne 22. 1. 2018, kterým byl návrh vyloučený, k doplněné dokumentaci obsahující drobné změny vydal NPÚ ÚOP PR odborné vyjádření čj. NPÚ-311/24748/2018 ze dne 17. 4. 2018, kterým návrh znovu vyloučil.

OPP MHMP v závazném stanovisku S-MHMP 1976096/2017 ze dne 12. 6. 2018 stanovil 14 podmínek přípustnosti návrhu.

Ve věci dokumentace pro stavební řízení (RDHT architekti, Blanická 25, Praha 2, [redacted] 1/2019) vydal NPÚ ÚOP PR odborné vyjádření čj. NPÚ-311/10208/2020 ze dne 18. 2. 2020, kde část prací vyloučil, k části prací stanovil 13 podmínek. Následné závazné stanovisko MHMP OPP S-MHMP 1401976096/2020 ze dne 10. 6. 2020 (NPÚ ÚOP PR doručeno na vyžádání dne 15. 6. 2022) stanovilo 15 podmínek přípustnosti navrhovaných prací.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce **budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek:**

1. Distanční rámeček izolačního dvojskla bude barevně sjednocen s barevností rámu oken, kterou je nutné NPÚ ÚOP PR doložit.
2. Definitivní řešení barevnosti fasád bude určeno na místě, na základě porovnání vzorků s výsledky sondážního průzkumu za účasti zástupce NPÚ ÚOP PR. Vzorky odpovídající výsledkům průzkumu je třeba nanést přímo na fasádu. Sondy a nálezy výsledků sondážního průzkumu budou do doby aplikace vzorků nátěrů zachovány pro konfrontaci s předvedenými vzorky.
3. Povrchová úprava čel a boků balkónů bude tradiční omítaná shodná s povrchovou úpravou dvorní fasády.

Zdůvodnění:

Ad 1) Nedílnou součástí hodnoty objektu jsou i dochované řemeslné prvky a detaily fasád - v tomto případě špaletová okna, neboť tvoří jeden stylový celek s fasádami, podílejí se nezpochybnitelně na jejich charakteru a architektonickém výrazu. Jejich kulturně historická hodnota je výrazová i materiállová. Z hlediska památkové péče je nutné výměnu oken provést pouze tak, aby nedošlo ke snížení hodnoty zóny ani vypovídací hodnoty dotčeného objektu. Použitím distančních rámečků v barvě rámu bude rozdílné konstrukční řešení ovlivněné osazením izolačního dvojskla pohledově potlačeno.

Pokud však není doložena navrhovaná barevnost oken (standardně stanovená na základě sondážního průzkumu na určení původní barevnosti) nelze barevnost distančního rámečku podle něho posoudit. Zda je navrhovaný odstín jednotný s barevností rámu oken nelze totiž nijak ověřit, dokud nebude naplněna podm. č. 5. výše uvedeného závazného stanoviska. Proto byla podmínka č. 6 výše uvedeného závazného stanoviska nedílně navazující na podm. 5 zopakována a upřesněna.

Ad 2) Barevnost patří k jednomu ze základních prvků autenticity historických staveb. Pro zachování autentického dobového vzhledu a rázu domu je nutné zjistit původní barevnost fasád, která se pravděpodobně neshoduje se stávajícími odstíny. Barevnost má značný podíl na celkovém výrazu objektu a zároveň je historickým dokladem vývoje celé lokality památkové zóny. Docílení původní barevnosti je postupem vedoucím k uchování památkové a vypovídací hodnoty objektu jako celku. Standardním postupem pro její zjištění je provedení sondážního průzkumu a posouzení navržených vzorků vycházejících z tohoto průzkumu, nanesených na místě. To se týká i barevnosti výplňových prvků fasád.

Posouzení vzorků barevnosti (odvozené od původního řešení na základě porovnání s výsledky sond) provádí NPÚ ÚOP PR v rámci výkonu a koordinace veškeré odborné činnosti v oboru státní památkové péče ve smyslu § 32 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů a zejména čl. 5 odst. 1 výše uvedené vyhlášky HMP. Zároveň vzorkování před celkovým provedením prací umožní zjištění souladu této natolik specifické otázky s požadavky památkové péče, čímž se vyloučí, aby v případě pochybení dodavatele bylo třeba práce provést opětovně jako celek.

Ad 3) Objekty je nejvhodnější udržovat materiály a prostředky, kterými vznikly nebo kterými byly udržovány po rozhodující dobu své existence. Užitím tradičních materiálů a tradičních postupů lze historické stavby obnovovat, aniž by se měnil jejich architektonický výraz. Požadavek na použití určitých materiálů se specifickými vlastnostmi a barevností se opírá o materiálovou kontinuitu objektu. Očekávání určitých materiálů či tvarů přirozeně patří ke vnímání historických objektů.

Nové komponenty fasád proto musí odpovídat stavebnímu stylu a charakteru stavby a být jeho nekonfliktními doplňky. Povrchovou úpravu čel a boků balkónů je tedy potřeba řešit tradičním způsobem v omítce s nátěrem ve struktuře a barevnosti shodné s povrchem dvorní fasády.

Dokumentace pro územní řízení neposkytuje takovou podrobnost detailů jednotlivých prvků, aby bylo možné veškeré tyto detaily zachytit podmínkami již zde. Proto § 14 odst. 7 zákona 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, stanoví: „... Ke každému dokončenému stupni dokumentace zpracuje odborná organizace státní památkové péče písemné vyjádření jako podklad pro závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o nemovitou národní kulturní památku, jako podklad pro závazné stanovisko krajského úřadu.“

Nyní předložená dokumentace detailů osazení zábradlí současně uvádí atypický detail materiálového řešení čel balkónů profilem z pásové oceli. Takové řešení je v prostředí památkové zóny ahistorické a rušivé, protože nemá žádnou souvislost s původním řešením balkónů historických objektů v dané lokalitě a proto je nežádoucí.

Upozornění:

Výše uvedená závazná stanoviska OPP MHMP stanovila podmínky přípustnosti navrhovaných prací. V nyní předložené dokumentaci (upřesnění prací) byla zahrnuta pouze část stanovených podmínek (podm. č. 3,6,8, 11,12, 13 a 14 ZS ze dne 10. 6. 2020). Upozorňujeme, že ostatní podmínky závazných stanovisek OPP MHMP zůstávají dále v platnosti.

Předložený návrh není vzhledem k výše uvedenému závaznému stanovisku a při respektování výše uvedených podmínek v rozporu s režimem ochrany platným v daném území.

PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D. v. r.
ředitel

Přílohy: dokumentace

Za správnost: Pohlová

